

Tajna misija Džekoba Brusa, ili ruski odraz Džona Dija

Karine Dilanjan

Krajem XVII veka ukrstile su se sudbinske linije Isaka Njutna i glavnog junaka naše priče – Džekoba Brusa. Njutm bio je predstavnik škotskih plemića i stoga, kada je u Britaniju doputovao mladi potomak legendarnog i slavnog Roberta Brusa, kralja Škotske i spasioca i čuvara templara, ovaj događaj nije mogao ostati ne zapažen sa njegove strane

Članak „Tajna misija Džekoba Brusa“ bio je objavljen u časopisu „Nauka i religija“ u 1 i 2 broju za 1997. godinu. Vrlo je moguće da se ja više ne bih vraćala ovom materijalu, da me u februaru 2006. godine nisu pozvali na Prva Brusova čitanja, gde me je organizator ove manifestacije – Aleksandar Nikolajevič Filimon – zamolio da nastupim i da upoznam slušaoce sa ovim materijalom.

TEMPLARI – VITEZOVI HRAMA

...Vitezovi, koji su obučene u bele odore, lica opaljenih Suncem, kratko ošišani i sa bradama. Zvali su ih – vitezovi Hrista. Većinom su to bili vitezovi, koji su bili isključeni iz redova Crkve i koji su čuvali hodočasnike u putu...

Garold Lamb „Krstaški ratovi“

Ubrzo, nakon što su krstaši zauzeli Svetu Zemlju, devet vitezova iz Francuske, koji su došli u Palestinu, zamolili su kralja Boduena da im dozvoli da osnuju viteško bratstvo. Kralj im je dao na raspolaganje deo svog dvorca, koji je bio izgrađen na temelju Solomonovog Hrama. Odavde i potiče naziv viteza reda – hramovnici ili templari (od francuske reči temple – „hram“). Na pečatima reda bila je slika Jerusalimskog hrama ili dva viteza, koje su jašu jednog konja – znak siromaštva i milosrđa, ili po drugima simbol njihovih vojnih i duhovnih obaveza.

Na crno-beljoj zastavi reda nalazio se natpis: „*Ne nama, Gospode, ne nama, nego imenu Tvome daj Slavu*“.

No velika slava ipak nije zaobišla i same templare. Po Statutu reda oni su mogli da se povuku iz bitke samo u slučaju kada je snaga neprijatelja bila četiri puta veća od njihove. Templari su u bitkama ratovali do smrti, nikad nisu molili za milost ili otkup. Zato nikad nisu bili zarobljeni.

Red templara je nosio u sebi dva plemenita i privlačna ideala evropskog Srednjeg veka: viteza i monaha. Postojao je veliki broj *Idealista*, koji su hteli da prime zavet vitezova, iako je trebalo strogo ispunjavati taj zavet, od kojih je jedan bio da nikad ne smeju da skinu pancirnu košulju i da dodirnu ženu.

Red je skupio velika bogatstva na Istoku, i kada su 1291. godine krstaši bili isterani iz Palestine, a Sveta Zemlja zauvek izgubljena za hrišćanski svet, templari su se preselili u Evropu, gde su napravili nešto slično međunarodnoj državi, koja nije imala nacionalnih granica i prihvatili se posla oko prometa novca. Naime, zahvaljujući privilegijama koje su dobili od rimskih papa u različito vreme, niko nije smeo da ospori status reda. Veliki majstori templara razgovarali su na istom rangu

sa samim kraljevima. Zbog svoje, svima poznate, čestitosti i preciznosti templara po pitanju novca, odličnom funkcionisanju računovodstva (*duplo zapisivanje i sistem bilansa koji postoje u savremenom računovodstvu ima svoje korene u sistemu koji su izmislili hramovnici*), a takođe i računima i menicama, koje su oni izmislili da bi olakšali kretanje novčanih sredstava prilikom komercijalnih i porodičnih ugovora, red postaje moćna finansijska država.

Ne ulazeći u detalje verovanja templara, njihovo gledište je bilo veoma daleko od kanonskog hrišćanstva. Najbliža im je bila takozvana katarska jeres. Poznato je da je kod vitezova Hrama postojala ceremonija posvete i da je postojalo nekoliko krugova te posvete, zato obični vitezovi nisu znali do kraja šta se nalazi u srži učenja koje su primali. Veoma je interesantan i sam obred posvete. Kada je kandidat trebao da pristupi redu, saopštavano mu je da zajedno sa njim pristupaju redu i njegovi preci, njegova braća i njegovi potomci, koji takođe postaju vitezovi Hrama: „*U ime Gospoda i Bogorodice, u ime svetog Petra Rimskog i našeg apostolskog oca, u ime sve braće templara priključujemo vas i vašeg oca, majku i sve ostale ukućane ka blagu našeg Doma, koji postoji od početka i biće sve do samog kraja.*“ Tradicija o prenošenju blagodeti na sve ukućane, roditelje, braću i potomke ima jako stare korene. Ideja blagodeti je bila da se ona širila sa kralja na sve njegove potomke – prinčeve krvi, tokom miropomazanja, jer prokletstva – od kojih je najpoznatije iz starog zaveta – oduzimanje božanskog blagoslova Adamu i Evi, koji su počinili greh, bilo je prošireno na njihove potomke i sav čovečanski rod. Templari su smatrali da ceremonija posvete u Red ima isto značenje na duhovnom, psihološkom i energetskom nivou, kao i ceremonija miropomazanja, i ta blagodet, koja silazi na onoga koga posvećuju sa istom snagom silazi i na svo njegovo genetsko stablo. Ovo je bilo početkom stvaranja dinastija templara i samim tim je predstavljalo formiranje naslednih plemića templara.

Međutim, bogatstvo, vlast, ideologija, nasleđivanje viteške titule – sve se ovo nije sviđalo monarhu, koji je bio na vlasti. U petak, 13 oktobra 1307. godine, francuski kralj Filip Lepi izdao je naredbu da u čitavoj državi pohapse sve templare. Sedam godina kasnije, 19 marta 1314. godine, Žak de Mole, poslednji Veliki majstor reda, i Žo-

frua de Šanre, prior Normandije, su živi spaljeni na lomači na ostrvu Site. Dve godine pre, Papa Rimski Kliment V, ukinuo je Red.

Red je nestao, ali njegovo delo je nastavilo da živi. Kod templara su se pojavili sledbenici:

Red Kalatrave, koji je bio osnovan u 1164. godini od strane kralja Kastilje Aleksandra. Kasnije, posle ukidanja Reda Hrama, u ovaj red su ušli španski templari,

Red Hrista, koji je osnovao 1318. godine kralj Portugala je uključio u sebe portugalske templare,

Red Svetog Andreja Prvozdano, osnovao je kralj Škotske Robert Brus, 24 juna 1314. godine, na dan pobede kod Banokberna, jer su mu škotski templari pomogli da pobedi vojsku Eduarda II Engleskog, koji je bio zet Filipa Lepog. Kao i predhodni Redovi, ovaj red postoji još i dan danas. U XVIII veku ova grana templara spojila se sa masonima.

*Dakle, iako je Red templara bio skoro uništen, mnogi vitezovi ovog reda su se prosto utopili u sličnim redovima ili organizacijama. Neki od njih su sakrivali svoju pripadnost redu, ali štafetu pripadanja su uručivali svojim potomcima tokom vekova. Ali istorija templara se nije završila na ovome. Od momenta uništenja počelo je novo radzdooblje **tajne istorije** Reda Hrama. Sama reč „templar“ je bila obavijena oreolom mistike, ushićenja i divljenja. A naša dalja priča će biti o ovoj tajnoj istoriji.*

TAJNA TAJNI

Red Hrama je imao svoje osnivače: nekoliko ljudi, koji su pripadali Redu Siona. Naziv je bio povezan sa planinom Sion u Obećanoj Zemlji, koja je bila poznata i nalazila se južno od Jerusalima. Cilj osnivanja Reda Hrama bio je da se obnovi carstvo „*Cara Judejskog*“ ili Njegovih potomaka, u čijim venama je tekla carska krv. Ako se sećate šta je bilo napisano na krstu spasitelja: „Car Judejski“, dakle, u ovom natpisu se krije ključ za mnogobrojne zagonetke evropske istorije.

Ideja, pristalica koji su bili osnivači Reda Siona, a kasnije i Reda Hrama, bila je u tome, da je kroz vene Hrista tekla carska krv (*setite se njegovog rodovnika od Davida u Evanđelju od Mateja*), i da je Hrist bio oženjen i imao decu.

Kako su templari mislili, da bi bio jedinstven Sin Boga trebalo bi da postane i sam otac, koji bi stvorio Sina Čovečanskog. Po zakonu u Judeji, čovek koji nije oženjen ne bih smeo da obučava druge. I ako je Hrist bio „ravi“ ne samo u širokom, ali i u uzanom smislu te reči, on bi maorao biti oženjen. Venčanje u Kanu Galilejskom, u tom slučaju, bio je praznik sklapanja braka Samog Isusa. A za Mariju iz Magdale su smatrali da je bila Njegova žena. Postoji verovatnoća da je Marija, dok nije upoznala Hrista, pripadala mnogobožskom kultu Astarte u čijim obradima je postojalo sedam stepenica posvete: odavde i polazi – isterivanje sedam đavola. Samo u tom smislu ona je bila grešna. Zato videti u njoj vulgarnu bludnicu jednostavno nema osnove.

Da bi spasla potomstvo Isusa, Marija Magdalena se uz pomoć Josifa Arimatejskoga prevezla preko Sredozemnog mora na južnu obalu Francuske, gde je i ostala do kraja svog života. O tome, da su potomci Hrista bili odgajani u potpunoj tajnosti, nigde nije zabeleženo. Osim u legendi o Graalu, koja je sadrži u sebi zašifrovanu informaciju o „carskoj krvi“: Prema ovoj verziji, Marija se prevezla je u južnu Francusku krvno nasleđe „Cara Judejskoga“ Isusa Hrista – Njegovog sina (jednog od nekoliko).

Dakle, ako možemo da verujemo ovoj teoriji, realna „živa“ krv Hrista bila je sačuvana u vidu Njegovog potomstva. Tokom vekova gajenje potomaka bilo je pokriveno velom tajne, koje je bilo pomešano sa visokim rodnom Rima. U V veku nove ere, krv potomaka Hrista ulila se u vene franaka, što je bilo početkom dinastije Merovinga, koja je bila prva kraljevska dinastija u Franačkoj državi. Merovingški kraljevi su imali ne samo svetovnu, već i duhovnu vlast. To su bili kraljevi-sveštenici, koji su imali čudesne moći, vidovitost i mogli su da leče. Oni su bili pristalice okultnih nauka, i često su ih nazivali „kraljevima-čarobnjacima“ ili „čudotvorcima“. Oni su bili još poznati i kao – „kraljevi sa dugom kosom“. Slično biblijskom Samsonu, Merovinzi su verovali, da kosa poseduje magijske moći (*uzgred govoreći vrlo je moguće da je Isus bio zapravo nazarej, a ne nazarećanin, jer postoji dokaz da na početku prvog veka nove ere grad Nazaret još nije postojao*). Merovinzi su carovali ne samo „Božijom milošću“, nego su bili i živi predstavnici te milosti, njeno utelovljenje – osobina, koja se priznaje samo Isusu Hristu. Zato

krstaški ratovi u Obećanoj Zemlji ovde dobijaju novi smisao: to su bili pokušaji za obnovu potomstva Isusa na prestolu u Jerusalimu. Jedan od glavnih junaka Prvog Krstaškog rata, vojvoda Lotaringski Godfrua Bujonski je smatrao da su njegovi preci, čuvari Graala bili su: Loengrin, vitez sa labudom, njegov otac Parcifal i, naravno, sam Isus Hrist. Upravo, Godfrua je bio prvi vladar Jerusalimskog kraljevstva.

Kako je vreme prolazilo međusobne rasprave dovele su do pada Merovinške dinastije i na presto Franske države stupa rod Karolinga. Stupanje na presto nove dinastije, koja uzurpirala pravo na presto, nije prošlo bez oficijalnog učešća Crkve. Između Merovinga i rimskih papa je postojao dogovor, međutim, katolička crkva je izdala Merovinge, dajući blagoslov na carstvovanje Pipinu Malom, koji je bio prvi karolinški kralj i uzurpator prestola. Naime, ubistvo merovinškog kralja Dagoberta II bilo je bogoubistvo. Tajna misija templara i Reda Siona, koji je stajao iza njih, sastajala se u tome, da se obnovi Merovinška dinastija, da se osnuje država, na čelu koje bi bio kralj-sveštenik i da se ta država ujedini ne samo čvrstom rukom monarha, već i verom i religioznom idejom. Zato u legendama o čuvarima Graala spominju zapravo templare.

Od 1188. godine Red Siona dobija drugi naziv – Sionska opština. U tom periodu putevi Reda Hrama i Sionske opštine počinju da se razilaze i templari, nezavisno od opštine, počinju da deluju sve do 1307. godine – godine njihovog uništenja. Velike magistri Sionske opštine nisu bili nikako povezani sa majstorima templara, ali posle uništenja Reda Hrama Sionska opština postaje jedini čuvar tajne „kraljevske krvi“ i dinastije Merovinga.

Ipak, kroz sklapanje dinastičkih brakova, ova krv se kasnije ulila u vene Gabsburga, koji su duže vreme bili izabrani na presto Svete Rimske imperije i koja je imala za cilj da postane svetska imperija.

Sada nam predstoji da se upoznamo sa jako zanimljivim delom istorije Sionske opštine – a to je spisak velikih majstora. M.Bejdžent, R.Linkoln i R.Lej su bili istraživači koji su uradili analizu brojnog materijala i zaustavili se na spisku, iz kojeg navodimo samo srednji deo, jer je od posebnog interesa za naše dalje propovedanje:

8. Nikolas Flammel 1398 – 1418

9. Rene Anžujski 1418 – 1480
10. Iolanda de Bar 1480 – 1483
11. Sandro Filippeli (Botičelli) 1483 – 1510
12. Leonardo da Vinči 1510 – 1519
13. Konetabl Burbonski 1519 – 1527
14. Ferdinand de Gonzaga 1527 – 1575
15. Lui de Never 1575 – 1595
16. Robert Fludd 1595 – 1637
17. I. Valentin Andrea 1637 – 1654
18. Robert Boil 1654 – 1691
19. Isak Njutn 1691 – 1727...

Mi smo naveli centralni deo spiska, zapravo u njega ulaze imena poznatih okultista i pripadnika hermetičke tradicije: Nikolasa Flammela, Sandro Botičelija, Leonarda da Vinčija, Roberta Fludda, Jogana Valentina Andrea... Imena Roberta Boila i Isaka Njutna, koji su bili poznati naučnici i realisti, zbog svoje pripadnosti nauci, na prvi pogled ne uklapaju se u ovaj sastav, no oni su bili članovi tajnih organizacija i zanimali se za alhemiju i hermetizam i propovedali netradicionalno hrišćanstvo.

DA LI JE DŽEJKOB BRUS BIO TEMPLAR?

Krajem XVII veka ukrstile su se sudbinske linije Isaka Njutna i glavnog junaka naše priče – Džekoba Brusa. Njutn bio je predstavnik škotskih plemića i stoga, kada je u Britaniju doputovao mladi potomak legendarnog i slavnog Roberta Brusa, kralja Škotske i spasioca i čuvara templara, ovaj događaj nije mogao ostati ne zapažen sa njegove strane. Iz ličnih pisama Njutna mi znamo, da je Džekob Brus bio dobro obavešten o njegovim privatnim stvarima i u pismima Njutn se poziva na svedočanstva Brusa, nazivajući ga „pukovnikom“.

No pitamo se, da li je Džekob Brus bio „agent svoga roda“ kao Njutn, koji je bio jedan od magistara Sionske priorata? Pokušavajući da pronađemo odgovor na ovo pitanje, mi koračamo po tankoj površini pretpostavki i upoređivanja. Međutim, materijal koji posedujemo, govori sam za sebe.

Bliskost sa ruskim monarhom, interes ka okultizmu i hermetičkim naukama i, konačno, prava kraljevska krv, koja je tekla u njegovim venama, škotskog kralja, zaštitnika i pokrovitelja templara, koji je bio osnivač Reda Svetog Andreja Prvozda-

nog, napravili od Džekoba Brusa nezamenljivu kandidaturu za širenje ili, u krajnjoj meri, za čuvanje ideja Reda na Istoku. Ako još uzmemo u obzir i to, da se sa ustupanjem kandidata u redove Reda, snaga inicijacije širila na sve njegove potomke, možemo reći, da je Džekob Brus bio potomak templara. Osim toga, Brus je bio podanik Ruske krune i pobratim ruskog imperatora, i zbog toga je mogao da utiče na razvoj događaja i na politiku u tom delu Evrope, jer je Rusija već odavno interesovala Red Hrama. Mi smo već spomenuli, da su templare i Sionska opština maštali o stvaranju moćne države, i da je njihovo interesovanje za rusku zemlju bilo veoma veliko.

Merovinzi i Opština su koristili različite političke i ideološke metode da bih postigli svoj glavni cilj – obnovu na prestolu nove imperije predstavnika dinastije Merovinga. Džekob Brus je veoma uspešno delovao u svim pravcima: bio je jako sličan Njutnu u svojim interesima i stremljenjima: bio je naučnik novog doba, utemeljivač Ruske nauke i istovremeno poklonik hermetičkih i okultnih nauka. Imao je veliki uticaj na Rusku diplomatiju, jer je car Petar Prvi Brusu davao najkomplikovanije diplomatske misije, koje je Brus sjajno obavljao. Još jedno polje njegove delatnosti je bio formiranje dinastijskih brakova.

Diplomatija i dinastijski brakovi - sve ovo se toliko tesno preplitalo da je ponekad teško bilo odvojiti jedno od drugog. Svi kraljevski rodovi Evrope imali su rodbinske veze, pa i ruski dvor nije bio izuzetak. Kad je Petar došao na presto, Rusija je počela da menja svoju orijentaciju na stranu Zapadne Evrope i u bukvalnom smislu te reči prodirala je na političku arenu Zapada, ponekad diktirajući svoje uslove. A podrazumeva se, da imati tako moćnog saveznika želi svako političko udruženje. A Brus je znao većinu diplomatskih tajni, jer nije slučajno da je Petar davao njemu najkomplikovanije diplomatske misije. Što se tiče dinastijskih brakova i „kraljevske krvi“, ovde je Brus nastupao kao nepokolebljivi pristalica zakonske naslednosti vlasti.

U tom smislu, kao primer, navodi se incident, koji je povezan sa konfliktom između Petra i njegovog sina Alekseja. Kako je poznato, Petar je pokušavao da liši Alekseja prava na presto i njihov sukob je otišao tako daleko da je car rešio da izvrši smrtnu kaznu nad svojim sinom. Ali, da bi to izgledalo legalno, njemu je bilo potrebno da do-

bije potpise od svih članova Senata. Od četrnaest senatora samo dvoje su odbili da potpišu smrtnu presudu princu: grof Šeremetjev i Brus. Njihova odluka je bila presudna i promenila je tok događaja: Aleksej je umro u tamnici. Ne postoji ni jedan podatak o tome da li je Aleksej umro prirodnom ili nasilnom smrću, no zakonitost je bila ispoštovana. Brus nije postao ubica prestolonaslednika. Moguće je da je upravo ova okolnost imala ulogu u tome da su Brusa posle smrti Petra I udaljili iz službe: Katarina nije baš volela one, koji su gajili simpatije prema Alekseju, jer bi njena prava na presto mogla biti lako osporena.

Godinu dana nakon smrti Petra I, Brus daje ostavku i naseljava se kod Moskve na imanju Glinka. Njegov autoritet na dvoru jenjava. Poslednje godine svog života Brus je posvetio nauci: astronomiji, hemiji, alhemiji, medicini (*sačuvana je receptura biljnih sastojaka, koje je Brus prepisivao meštanima*) i astrologiji. U biblioteci grofa je sabrana kolekcija knjiga od hiljadu tomova. Knjige su u to bile veoma skupe, te su samo bogati ljudi imali su tu privilegiju. U biblioteci Džejkoba nalazile su se knjige iz geografije, inženjerske i vojne delatnosti, stranih jezika, medicine, filozofije, astrologije, alhemije i magije.

Džejkob Brus je umro 19 aprila (*po julianskom kalendaru*) 1735. godine. Sahranjen je u Moskvi, u Lefortovu, u kripti svetog Mihaila. Tridesetih godina prošlog veka, kad je Moskva bila rekonstruirana, kripta je srušena, a prah Brusa je predat laboratoriji profesora Gerasimova zbog istraživanja. Međutim, posmrtni prah je nakon toga izgubljen i do dan danas nije pronađen. Na imanju Glinka meštanima se povremeno javlja privedenje i ko zna, možda upravo tamo lebdi duh Džejkoba Brusa, koji ne može da se smiri.

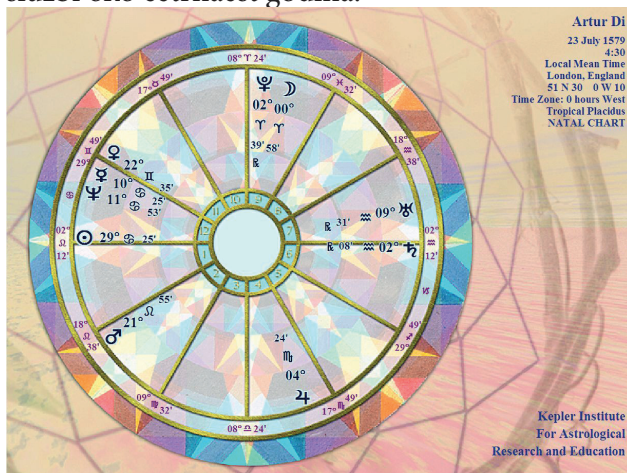
Sudbine Džejkoba Brusa i Džona Dija na čudan način se prepliću i odražavaju kako na oblast nauke, tako i na celu rusku istoriju. No, krenimo ispočetka.

Stranci koji su služili na dvorovima ruskih careva su bili na visokim i prestižnim dužnostima. Obično su bili lični lekari careva, koji su specijalno pozivani iz inostranstva. U mnogim istorijskim dokumentima iz perioda vladavine Vasilija III, iz perioda 15. veka, pominju se lekari-stranci. U to doba Rusija praktično nije imala svoju medicinsku nauku i praksu.

Lični lekar Ivana Groznog bio je Elijah Bomel iz Belgije. Njega su još nazivali „*ljuti mag i jeretik*“: on je podržavao strah i sumnje cara, proricao je pobune i nastupao u ulozi trovača onih koji nisu bili podobni. Kasnije, po naredbi Ivana IV, Elijah Bomel je spaljen na lomači zbog političkih intriga (*veza sa Stefanom Batorijem*). T.V.Čumakova, u svom referatu, koji je predstavila na naučnoj konferenciji „*Rusija i Britanija*“ piše sledeće: „*U srednjem veku lekari su bili ljudi, koji su imali visoko obrazovanje, koji su poznavali ne samo medicinu, već i humanitarne nauke, kao i astrologiju. Lečenje bolesnika u skladu sa rasporedom zvezda na nebu bila je posebna grana medicine i zvala se jatrozofija. Lekar – jatorzofist morao je biti ekspert ne samo na polju medicine, već i u astrologiji i u drugim srednjevekovnim naukama. I zato je jedan od prvih lekara, koji su došli u Rusiju, bio je Elijah Bomel, koji se školovao se na Kembriđu i koji je napisao „De utilitate astrologia“, gde je izložio teoriju o petstogodišnjim ciklusima u životu države. Nakon što je progнан iz Engleske zbog bavljenja crnom magijom, ambasador Ivana Groznog – Ivan Sanin – doveo ga u Moskvu. U službi kod cara on je bio ne samo lekar, već je i proizvodio otrove, koji su se koristili protiv neprijatelja cara. Iako su narodne mase bile skeptične prema stranim lekarima, jer su ih smatrali čarobnjacima i trovačima, ipak, od vladavine Ivana III, ruske vojvode i carevi su koristili usluge lekara-stranaca. Oni su dolazili u Rusiju na lični zahtev cara i potpuno su zavisili od njega, te je onaj koji je hteo da iskoristi njihove usluge, morao da se obrati direktno caru za dozvolu. Posebnu ljubav prema lekarima iz Britaniji gajio je Boris Godunov.“*

Drugi po redu lični lekar Ivana Groznog je bio italijan Arnold Lenzej. Car je imao veliko poverenje u njega i slušao je njegove savete i po mnogim političkim pitanjima. Kad je lekar umro, Ivan je izrazio želju da ima lekara iz Evrope, posebno iz Engleske. Takvu molbu car je uputio kraljice Engleske – Elizabeti. Ovakva molba je imala svoje razloge. Engleska kraljica Elizabeta je mnogo puta preporučivala ruskim carevima lekare, koji su istovremeno vršili i „diplomatske zadatke“. Takođe, kako su ga mučila priviđenja zavere bojara, Ivan, kako se zna, ozbiljno je razmišljao da se preseli u Englesku; kasnije, u zadnjim godinama svog života, moskovski car je zaprosio ledi Gastings, princezu engleske kraljevske krvi.

U periodu kada je carstvovao Ivan Grozni u Rusiju su pozivali i Džona Dija, ali ne kao lekara, nego kao naučnika: Di je projektovao Severoistočni put – put za Kinu preko Severnog ledenog mora, koji je omogućio trgovačke kontakte Engleza i Rusije. Godina 1570-80-tih on je bio u tesnom kontaktu sa Moskovskom kompanijom (*Muscovy Company*), koju su 1555. godine specijalno osnovali Englezi zbog trgovine sa Rusijom, i po narudžbini Rusije razrađivao je morske mape i eventualne puteve za navigaciju. Džon Di je imao i susrete sa Ričardom Li, koji je kasnije, 1600. godine, postao je oficijalni izaslanik Elizabete I u Rusiji, koji je putovao preko Arhangelska na pregovore sa delegacijom cara Borisa Godunova. Na ovim pregovorima Li je pokušavao da ubedi cara da da dozvolu za trgovinu Engleza sa Persijom preko Rusije, ali u tome nije uspeo. Međutim, veza sa Rusijom je postala je plodotvorna za sina Džona Dija – Artura, kada je on postao lični lekar cara Mihaila Romanova i proveo u ovoj službi oko četrnaest godina.

Horoskop Artur Di 23.07.1579., 4:30 AM, London, ASC 2°♌

Horoskop Artura Dija je izrađen je na osnovu zapisa Džona Dija. Artur Di je bio posebna ličnost: bio je najstariji sin Džona Dija i podržavao je interese i sklonosti svoga oca, kad je imao osam godina učestvovao je u seansama Dija i Keli, ponekad menjajući Keli u „razgovorima sa anđelima“. U vreme svog boravka u Rusiji, Artur Di (*u Rusiji su ga zvali Artemij Ivanovič Dijev*) napisao je opsežno delo iz alhemije „Fasciculus Chemicus“, koje kasnije odštampao Elias Ešmol...

U doba kad je Džekob Brus (*poznat u Rusiji kao Jakob Vilimovič*), sa verom i pravdom služio na dvoru cara Petra I, već je postojala tradicija službe Engleza na ruskom dvoru.

Vremenski rok službe Jakoba Vilimoviča se sretnim okolnostima poklopio sa periodom reformi Ruske države. Isto kao što je Džon Di maštao u Engleskoj o Britanskoj imperiji, tako je i Džekob Brus u svojoj otadžbini doprinio tome da Rusija postane imperija. On se zauzimao u najtežim diplomatskim zadacima, koje je mu je davao Petar I i težio ka ujedinjenju i izgradnji države na bazi naučnih znanja.

Njegovo poznanstvo sa Isakom Njutnom doprinelo je tome, da se u njemu probudi interesovanje za alhemiju, za koju se zalagao Džon Di – priznati osnivač nauke Novog vremena, koja je bila odbačena na ivicu ruba naučnog znanja. Alhemijski pokret XIV-XVII veka u Engleskoj nosio je pečat traženja ne samo filozofskog kamena i zlata, već i traženja idealnog uređenja države. Manifesti rozenkrojčera, koji su se zasnivali na filozofiji Džona Dija, preplitali su se sa tekstovima iz alhemije i tako su se spojili u jednu celinu (*Frensis Džejt „Posveta Rozenkrojčera“, M., 1999.*).

Alhemija, kojoj su posvetili svoj život Džon Di, Isak Njutn i Džekob Brus, smatrala se instrumentom poznavanja i shvatanja novog sveta. Prosveta, nova nauka trebalo bi prvenstveno da izmeni društvo kroz sistem obrazovanja, a zato je bilo neobhodno poznavanje kako sveta početka ili elemenata, tako i nebeskog sveta, gde je vlada matematika, astrologija, alhemija i kabala. I nije slučajno da je „Hijeroglifska monada“ Džona Dija posvećena imperatoru Svete Rimske imperije – Maksimilijanu II.

Isak Njutn je postao za Džekoba Brusa vodič kroz ove ideje. Kod Brusa su se idealno uklopile dve ličnosti – naučnika i državnog savetnika, zapravo isto tako, u svoje vreme je i Džon Di bio i naučnik i savetnik kraljice.

No, kako se menjalo vreme, istu sudbinu su doživeli i Džon Di i Džekob Brus – posle smrti svojih pokrovitelja više nije bilo mesta za njih na dvoru. I jedan i drugi su se povukli na svoja imanja, gde su živeli jedan miran i skroman život i posvetili su se hermetičkim naukama. I jedan i drugi su sakupili ogromnu kolekciju knjiga i svakakvih zanimljivosti, pri čemu su biblioteku Džona Dija pocepali i spalili, još za života naučnika, a biblioteku Brusa – pokrali, razvukli i razneli na sve strane, kad naučnik više nije bio među živima.

Naučna biografija Džona Dija je bila izbrisana iz anala nauke zbog skandala vezanog za *Dnevnik*

Džona Dija, jer su tamo bili zapisani „razgovori sa anđelima“. Biografiju naučnika i državnika Brusa zasenile su anegdote i legende o vraču i crnoknjižniku; koji je živeo u Suharevom tornju.

No postoji još jedna sličnost. Da bi očistili obraz nauke od magije, okultizma i hermetizma, državnici su žrtvovali Džona Dija. A da bi biografija Džekoba Brusa bila je „čista“, biografi su izopacili sliku njegovih interesovanja, da bi „oprali

Brusa“ od bavljenja astrologijom, alhemijom i pripadanju da li realnog, da li izmišljenog – tajnom društvu.

Ovde smo samo okvirno dodirnuli neke teme, koje zahtevaju temeljno istraživanje, i nadamo se da će dalja istraživanja omogućiti da se osvetli u novom svetlu ova veličanstvena figura ruske istorije.